

వీధి వాల్‌ట్రాంట్ చీలి, బ్లీ బోయ్ అని అడిగారు.

బ్రాటర్, అమాయకత్వం చూసి ముగ్ధులైన రాష్ట్ర కోపం వారించుకుపోయింది. ఐవ్స్‌టెన్ స్టాన్స్‌లు కలకరాడికి కూడితలు చెప్పే వద్ద తిరిగి

కిరీ దీమాత్రం బుర్రలుంటున్న నంగీతల్లాక మనలే వుండదు. పాట పాడినా పాట అని గ్రహించుకోలేరు!"

మంచమీద కూర్చుని బాబ్బి అశ్రుర్యంగా "అయితే నువ్వు భయపడు పాట పాడవా?" అనడీగాడు.

అతడి అభిప్రాయం.

"ఇంత ప్రాద్దుటే పాడడమెందుకా?" అనడి గాడు అల్లాని బాబ్బి.

"పాడన చెప్పి వచ్చావూ! కృషిలో బాక్సి డిస్కోల అల్లాడు కదా!"

మృత్యుంక

అల్లాడు: "వీటిని అడుగుతావేమిటోయ్ అడుక్కోవాలి అమాత్రం తెలుసుకోలేళ్ళా. పాటోయ్, పాట. పాట పాడన చెప్పి వచ్చాను. కంఠం బాగా తిళగడంకోసం బట్టిటి కుండవి వట్టుకోని అలాకన ప్రాక్టీసు చేస్తున్నాను" రోరోపలే వ్యగతం అనుకున్నాడు: "కొంతటి

"అవును. పాట. గాత్రం. వోకే అని కూడా అంటారు" అన్నాడు ముగ్ధులైన మిత్రుడికి నంగీతల్లానం కలిగిండాని దీక్ష వహించినవాడై. ఏదేనా విషయం గురించి తెలుసుకుంటున్నప్పుడు దాన్ని సరించి సంపూర్ణ తల్లానం కలిగించుకోవాలని

"లేడియోలో పాడనుకుంటున్నావేమిటి?" "అంతకంటే గొప్పననే చేయదంతుకుంటున్నానోయ్!" "వీటిని?" "ప్రాయోజ్ఞ కలిగించేయ్యాని. రాలిలానుకే"

నుంబెని నుండుముక్కలా కరిగిందెట్లా. అండుకే ఈ సాధన. శైలానాథ్ లా పాటపాడి సాసాణవద యాన్ని నవనీతంగా మార్చిస్తారు" అన్నాడు అనే శంకతో మల్లికార్జునరావు.

దుప్పటి కప్పుకుంటూ, "నాకేం అర్థంకాలా" అన్నాడు బాబ్బి. మల్లిక్ కాసేపు ఆశోచించి, "ఓ రహస్యం చెబుతా దాస్తావా?" అనడిగాడు.

"ఏం ఫరవాలేదు చెప్పు. మొన్ననే పి. ఐ. డి. ఉద్యోగినికీ అన్వయి చేశాను" అని భరోసా యిచ్చాడు బాబ్బి.

మల్లికార్జునరావు గొంతు వర్ణకున్నాడు. కాసేపు తలవటాయించి, తం వంచుకుని, "మన క్లాస్మేటు కల్పవల్లిలేదూ! ఆమెని ప్రేమించానోయో!" అన్నాడు.

బాబ్బి త్రుళ్ళినట్లాడు. "బాబోయో! మగరాయుళ్ళా వుంటుండే ఆ కల్పవల్లివేనా?" అని అడిగాడు.

"అవును" అని ఒప్పుకున్నాడు మల్లికార్జున రావు.

తెలిసిన విషయాన్ని ఆధారం చేసుకొని, తెలియని విషయాన్ని బోధించమని సువిభాగతులైన ఆచార్య వర్యులు నెలవిచ్చి వున్నారు. పూర్వగాధ తెలుసు కోవడం మన కిక్కడ కొంత అవసరం గనక, మనం కూడా ఈ తెలియని విషయాలు తెలుసుకుందాం.

పుష్టిలోని జీవకోటిని క్రాంతవేత్తలు రెండు విధా గాలు చేశారు. అకళింకములు లేక వెన్నెముకలేని జీవులు అని ఒక జాతి, నకళింకములు లేక వెన్నె ముక గల జీవులు అని మరొక జాతిన్నీ. ఈ రెండు జాతులలో బాబ్బి, మల్లికార్జునరావు అనబడే వారిద్దరూ నకళింకజాతికి చెందారన్న విషయం వారికి కూడా తెలుసు. దానికి కారణమేమంటే ఏ రిద్దరూ ఇంతు క్రాంతం (వధానంగాగల కాలేజీ తరగతిలో చదువుతుండడమే. అంటే అర్థం ఏ రిద్దరూ బీయస్సీ జా ఆలజీ మెయింత్ చదువు తున్నారు అని. కానీ ఇద్దరల్లాయీలు "కలకాలం బీయస్సీ చదివేసి హాయిగా వుండాం" అనుకుంటే అది సాధ్యం కాని పని అని మనకే తెలుసు. మల్లికార్జునం అనే వాడి పూర్వయంతో ప్రేమ తాటాకు దావా నలం అప్పుడే రాజకుంది. బామ్మచేత "ఒసేవ్ కల్పకం!" అని, ప్రయ స్నేహితురాండ్రవేత "వల్లి!" అని గోముగా పిలిపించుకునే పి లావణ్యవతి అతడి క్లాస్మేటు కావడమే అందుకు కారణం. ఈమె ఎల్లప్పుడూ పనంజైన వంజాబీ దుస్తులనే ధరి మ్తుంది. చక్కని "మనరీ" వల్లెవాయి చేసుకొని దాటిగా తిరిగేస్తుంది. ఎప్పుట్లో కాస్తయినా తెక్క చేయదు. అంచేత అందరూ ఆమె సాధం టేనే పాడ లైపోతారు. (వధా - నల్లలు అకళింకజాతికి చెందినవి. వాని విషయం ఇటువై న వివరించబడును.)

బాబ్బి అందుకనే మల్లికార్జునం మాటలకి అభ్యర్థ ణియి అన్నాడు: "మగరాయుళ్ళావుండే కల్పవల్లిని పాట పాడి రంజించడేదా మనుకుంటున్నావా? అది అసాధ్యమని తెలుసుకో!"

మల్లికార్జునరావు తేలికగా కౌట్టి పారేస్తూ, "ఏకేం తెలుసోయీ గజ్జ మహాత్మ్యం?" "రాగ భావ మున పతువులు కెతువులు, పాములు వరవశ్చె టిటాయని ఒక ఆండ్ర పేర్కరుతో చెప్పారు. కంకం దిప్పి ఒక్క ఆలాపన ఆలా చేశాకంటే కాలు, ముత్రం

మ త్కు ణా లూ...

చిన పాముల్లా అందరూ నావెంట పడరూ!" అన్నాడు. "మంత్రించిన పాముల సంగతి నాకు తెలిదు గాని, ఒక్క ఆలాపన చేశాకంటే అందరూ కర్ర లోపి వేంటపడతారనేది ఖాయం."

మిత్రుడు తన గాన పాటాన్ని శంకిస్తున్నా డని గ్రహించినవాడై మల్లికార్జునరావు అన్నాడు: "చూస్తావుగదూ! నవ్విన నాపచేనే వండుతుండటం."

"పోసి ఆ సంగతి వదిలేయ్! వాళ్ళున్నా పేద్ర జమీందార్ల ఫాయలోవాడట. అనలు వల్ల నీకేసి కన్నెత్తి అయినా చూస్తుండా అని నా అనుమానం" అని మరొక సందేహాన్ని బయలుపెట్టాడు బాబ్బి. "గాన ప్రపంచంలో ధనమనే ప్రశ్నకి తావు లేదు" అనే మహత్తరసత్యాన్ని వాక్రుచ్చాడు మల్లిక్.

"సరే ఆ సంగతి వదిలేద్దాం. అనలయిన విషయం

తనపుట్టిన రోజు వండగకు గుర్రంకొని పెట్టమని ఒక పిల్ల వాడు తండ్రిని వేధించుకు తిన్నాడు. అతడు ఒక కొయ్య గుర్రంకొని వాడికిచ్చాడు. కుర్ర వాడు దాన్ని ఎగాదిగాచూచి ఒకకొత్తన్ను తన్నాడు.

'దాని కే మైంది రా బాబు! ఎందుకలా తన్నావు' అంటూ తండ్రి వాణ్ణి సమాధాన పరచ దానికి ప్రయత్నించాడు.

ఏమైందా! ఆగుర్రం నాకన్నలో బాగుల్లేదు. నాకు నిజం గుర్రం కావాలి' అని ఉరుముతూ వాడు రాగం లంకించుకున్నాడు.

ఆరీ ఎస్. ప్రసాద్ (విజయవాడ)

ఇంకావాలింది. నీకేసి దాని సంగతి తెలిదనుకుంటా. పాపం, నిన్ను చూస్తాంటే జాలేస్తోంది. నిజానికి నాగుండె చెరువైపోతోంది. నువ్వు అమాయకుడివి. ఏంజేయను?" అన్నాడు బాబ్బి చేతులు పిండేసు కుంటూ.

"ఏమిటా సంగతి?" అనడిగాడు మల్లిక్. బాబ్బి పాట వండుకున్నాడు: "వివరో వివరా మల్లికార్జునావల్లి గాక నేడూ పూర్వయముట్టలే ప్రయ్యవయ్యలతో ఇది విగానోయా!"

మల్లిక్ విసుక్కుని, "ఓరేయ్ చాలించు! త్వరగా అనలు సంగతి చెప్పకపోయానంటే నీ ఏపు ప్రయ్య ప్రయ్యలు చేసేస్తాను" అన్నాడు.

"ఏమని చెప్పేదిరా? నరసింహం అమోడు లేడూ ఇలాబావిళ్ళి విద్యార్థి. నీ ప్రేమ తోకాపుప్పినికి కాటి

కంటకం. నీ అనురాగమనే మొగిసాదలో నాగు ఠాము వాడే. నీ చేతిలోని వండు నెత్తుకు సోపదానికి గద్దలా కూర్చున్నాడు" ఈ మాటలకి మల్లిక్ అడ్డు రాకపోతే జీవక్రాంతంలోని ఇతర జంతువులతో కూడా వరసించాన్ని సాల్పివుండేవాడే. కాని బాబ్బి మాటలకి అడ్డొస్తూ, మల్లిక్ "ఏపు చెప్పేదేవిటో నాకేం అర్థం కాలా!" అన్నాడు.

"అర్థమంటావేమిటా! వెర్రినాయనా! ఆ నక సింహంగాడు కూడా కల్పవల్లిని మెప్పించాలని చూస్తు న్నాడు. ఈమధ్యనే వాడేవిటో కనరత్తు కూడా చేస్తున్నాడని విన్నాను."

"చేస్తే చేసుకోనీ! ఏవడగోల వాడిది."

"అలా అనుకుని పూరుకున్నానంటే నీకంటే వాడే మెరుగైన వందీతిలో వుంటాడు. కీ తెలిగ వాత అన్నారూ పెద్దలు. వల్లి తెది యిప్ప మో ముందు తెలుసుకుని, అనక అవిల్లి అకర్షించడానికి ప్రయ ప్రయత్నించాలి. నీ విలా గుడ్డిగా ప్రయ త్నించావంటే మోసపోతావో!" అని బాబ్బి మిత్రుడికి హెచ్చరిక చేశాడు.

"చాలేవోయో! నీ బోడి నలవో! అడిగివస్తుడు ఇద్దవుగావలే. ఇప్పటికీ నీ దగ్గరే అట్టే పెట్టుకో!"

"సరే! పెట్టుకుంటాలే గానీ ఇదొక్క సాయం జేయి!"

"ఏమిటిది?"

"మవ్వల రాగం తీయడం మానెయ్. ఒక పాట వేర్చుకో. కాస్తయినా బాగువడతావో."

"అంటే?"

"నే చెప్పినట్టు చేయి. అకలికీ స్పెషల్ దోసెని అందిద్దాం. మీద అరగజం కాఫీని ఒంపేద్దాం. అప్పుడు చెబుతా వద" అన్నాడు బాబ్బి లాయలెవ్కి ఉపక్ర మిస్తూ.

హాలలో పెర్యు వెప్పిన పాతం విని, "రెండు స్పెషల్ మసాలా!" అన్నాడు బాబ్బి.

"దో.....చో.....కేయ్" అనరిచాడు పెర్యరు. అడయాక, "రెండు లైట్లు" అని అర్జరిచ్చాడు.

"ఏమిటిసారో?" అనడిగాడు పెర్యరు.

"రెండు లైట్లయ్యా!" అని తీవ్రగా చేయి ఊపాడు బాబ్బి.

"క్షమించండి సారీ! లైట్లక్కడ దొరకవు. ఇది హాలలో. మీకు లైట్లు కావాలంటే ఎలక్ట్రికల్ పేసేగని....."

"నన్ను అపార్థం చేసుకున్నావు నువ్వు. లైట్లంటే లైట్ కాఫీని నా ఉద్దేశ్యం" అని వివరించాడు బాబ్బి. పెర్యరు ఈసారి అర్థం చేసుకున్నట్టు తం పంకించి, తప్పగా అర్థం చేసుకున్నందుకు విచారిస్తున్న భావం కళ్ళలో స్ఫురింపజేసి వెళ్ళిపోయాడు.

నేననంఅయి బయటికిచ్చాక బాబ్బి మెయిం రోడ్లమ్మల దారి తీశాడు. "ఇలా మట్టేస్తున్నా వెక్కడికిరా?" అనడిగాడు మల్లిక్.

"తోకేళ్ళరాలా దగ్గరికి"

"మీ తోకేళ్ళరాలా దగ్గరకా? ఎందుకూ?"

"అబ్బబ్బ! నీ ప్రశ్నల్లో జా సాదాలు తోడే స్తున్నావు. విషయితే, ఏపు వల్లి యింటకల్లి నీ సంగిత పాటనం ప్రదర్శించడంచుకుంటే, నీ వొక పాట పాడాలిగాని రాగాలాపన చేయకూడదు. అలా వన తోకాకంటే వల్లి వర్ణదయం హరించడం

అంటూ వాళ్ళ బామ్మలి సారో మనిసిస్ట్రీ. కాబట్టి
ఓ పాట నేర్చుకో."

"నరలే! దానికి లోకేశ్వర్రావు దగ్గర తెచ్చడ
మొందుకా?"

"వాడివేత ఓ పాట రాయించుకుందాం. నాకు
తెలిసిన వంగితం మాష్ట్ర రొక దున్నాడు. అతడివేత
రాగం కట్టిద్దాం. దాన్ని నేర్చుకుని నువ్వు పాడు.
నుజికి ఇమిలేవడే నరుకు గిట్టుడు. అంతా కొత్తగా
వుండాలి. ఒక్క చరణం వినేసరికి కల్పవల్లి కరిగి
పిల్చే ప్రేవాలి!"

"ఈ లోకేశ్వర్రావు పాటలు రాస్తాడేమిటి?"
"హూరి! ఇదా వాడి గురించి నీకు తెలిసింది.
వాడు ఇప్పుడప్పుడే రెండు కావ్యాలు రాసేశాడు.
అద్యుతమే వ కావ్యరాజాలనుకో! వెనక వాడికి చాలా
భవిష్యత్తుంది."

"అయినా నువ్వంత కష్టమొందుకు తెదూ.
బోయిగా నీవిమా పాటలున్నాయిగా. "ప్రేమవో ప్రేయ
తమా!" అనేది పాడేస్తాను. అది బాకు బాగా వచ్చు
కూడామా."

"ఛ, వోరుముయ్యరా!"

"హివీ 'నరుబాలుకదా' అనేది పాడేస్తానో.....?"

బాబ్బి గుడ్డరిమాడు. "ముందు నీ బోను
మూసేసి వెంటరా!" అన్నాడు తీక్షణంగా. మల్లిక్
పిల్లిలా కడనేశాడు. ఇద్దరూ లోకేశ్వర్రావు గది
కొచ్చారు.

కుర్చీలో కూర్చోసి "నమస్తే లోకేశ్వర్" అన్నాడు
బాబ్బి.

పుస్తకంతోంచి తల ఎత్తి, "నమోస్తుతే"
అని జవాబిచ్చాడు లోకేశ్వర్. మల్లికార్జునం
మించంపిద వోటు చేసుకున్నాడు.

"ఏవీట్ బిజీగా వున్నట్టున్నావే!" అనడిగాడు
బాబ్బి లోకేశ్వర్రావుని.

"ఏం బిజీలే! గ్రామీణ చాతావరణంలో ఓ
కావ్యం వ్రాస్తున్నానంతే!" అన్నాడు లోకేశ్వర్ తెలి
పిగా చిరునవ్వు నవ్వుతూ.

బాబ్బి ఉత్సాహంతో "అబ్బో! కావ్యమే! కృత్యాద్య
వన్న అయిపోయిందా?" అని ప్రశ్నించాడు.

"అబ్బో! నువ్వలాటి అవస్థతేం లేవు బ్రదర్!
మిఠుంటువులో మాటలు వెతుక్కోవడమే పెద్ద
అవస్థ అయిపోయింది!" అని జవాబిచ్చాడు లోకే
శ్వర్ వేతులు చాచి అవులిస్తూ.

"అహా ఏదో నర్తకి అంటున్నావులే! తెలికడుగు
తానూ! కావ్యాలు ఇందరు రాసేస్తున్నారు కదా!
అలా అందరూ రాసేయ్యొచ్చుంటావా?"

"అలా రాయకూడదోయ్! వాన్ ఋషిశిష్యులవే
కావ్యమో అని ఒక లోకేశ్వర్ వుంది. అంటే ఋషులు
కానివాళ్ళే కావ్యాలు రాయాలన్నమాట. అందుకే నేనూ
ఒకటి రాస్తున్నాను.

"నరే! ఆ గొడవతావుండు. ఇదుగో వీడు వా
మిత్రుడు. మల్లికార్జునరావని గొప్ప గాయకుడు"
అని బాబ్బి మల్లిక్ ని పరిచయం చేశాడు.

"నమస్తే" అన్నాడు లోకేశ్వర్.

"నమస్కారంకే!" అన్నాడు మల్లిక్ బిడియ
వడుతూ.

"మావాడు నీ దగ్గరకో వసివీ దొచ్చాడు. కొద్ది
లోకేశ్వర్ వీడు టవునోవోల్లో ఒక పాట కనేరి చేయ

దొతున్నాడు. నీవు ఒక పాటరాసిస్తే దానికి మళ్ళీ
కట్టి పాడదామనుకుంటున్నాడు" అన్నాడు బాబ్బి.

"బేస్! యింకేం! అయితే చెబుతా రానుకోండి!"
అన్నాడు లోకేశ్వర్. చాలుకుర్చీలో జేరగిలబడి కళ్ళు
మూసుకున్నాడు. బాబ్బి కాయితము, కంఠా
తెచ్చుకున్నాడు.

"చెప్పనా?" అని అడిగాడు లోకేశ్వర్.
"ఊ!"

"దూరావ తీరాలు వేళ్లం, ఎలుగెత్తి పింఠి
లేవోయి....."

బాబ్బి మధ్యలో అడ్డు తగిలాడు: "ఈ దూత
తీరాలోర్దు. మంచి ప్రేమ గీతక కావాలి!"

"ప్రేమ గీతకా. నరే రానుకో. "విలాసాల తేలింఠు
నరజాంచే....."

బాబ్బి మళ్ళీ అదొచ్చాడు. "అబ్బే! అబ్బే! ఇంత
తేలికకాడు. ఉదాత్తంగా వుండాలి!"

"మరి ముందనుగానే అలా చెప్పరాదూ! రానుకో!
రానే ఆడవే!"

చలిత మరుతో కత్లం వాహి
తరగలపై రాయంచరితిగా

వీలాకాశపు వేదికపై బంగరు కాంఠం
చాందినిలో మొయలు కప్పెలను కూడి

అడుచు, నడయాడెడి నా శిరశిఖరుగా!
బావుందా?"

"బావుంది కాని ఆ చలిత మరుతో....అనేది
కాస్త తప్పుగా వున్నట్టుందోయ్!" అనుమానంగా
అన్నాడు బాబ్బి.

"నీకు తెలిదులే! అసలు కవిత్వంతో తప్పనేదే
లేదు" అన్నాడు లోకేశ్వర్రావు.

"వీవు ఆ మాట అన్నావు. నేను పూర్తిగా వంతుప్తి
చెందాను. పాట చెప్పినందుకు ఠాంకోయ్.

"వాటూలో బోయ్. మరో నాలుగు శైల్య
చెబుతా కావలిస్తే!"

"ఇప్పటికంత చాట్ల, వస్తానూ!"
"అలాగే"

* * *

కొద్ది రోజుల తర్వాత—
సాయంకాలమైంది. హలివుడే పంచ రంగుల

చిత్రాలాగా వీధులు వచ్చేవిస్త్రైలతో తళుక్కుని
మెరుస్తున్నై. అందరూ ఉషిరంగా ఎవరి దారిన

వారు వెడుతున్నారు. కొందరు ఈ భూమి తమ
సొంత ఆస్తి నవ్వుట్టు గర్వంగా, తీవ్రంగా వెడు

తున్నారు. మరికొందరు తమకేసే అందరూ నూస్తు
న్నారన్నట్టు విలాసంగా, వయ్యారంగా వెడుతున్నారు.

కానీ మల్లికార్జునరావు మాత్రం దీర్ఘంగా ఆలో
చిస్తూ సార్కునంకకి నడుస్తున్నాడు. సాయంత్రం

వేళ ఒక్కటే అతడికి ముఖ్యమైనది. సార్కులో
ఏకాంత ప్రదేశంలో కూర్చోని తన పాటని సాధన

చేస్తాడు. తలకి దెబ్బ తగిలిన దగ్గర్లించి హస్తలోని
గదిలో సాధనం చెయ్యడం మానేశాడు. కొద్ది రోజు

లోనే కల్పవల్లిని ఆమె గృహంలోనే నందర్పించి,
లోకేశ్వర్ రాసిచ్చిన పాట పాడేసి, ఆమెని మెప్పించా

లని అతడి సంకల్పం.
"ఒరే మల్లిక్, ఇలా!" అనే కేకలు వినిపించి

నెనక్కి తిరిగి చూశాడు. వాళ్ళ క్లాసుమేలు ఒకడు
పిలుస్తున్నాడు. మల్లికార్జునరావు దగ్గరికొచ్చాక "ఒరే

చూశావు బ్రా! ఇలాగే జరిగిందో!" అన్నాడు.
"ఏం జరిగింది?" అనడిగాడు మల్లిక్ నిర్వి

ప్రంగా. అంటార్కుటికా అమాంతం కరిగి నీర్లు
పోయింది అంటే "ఓ హో! అలాగా!" అనేవాడు
అంతే నిర్విప్రతతో.

"సంగతేమింటే విమలవే అమ్మా యుండి
చూశావు. కల్పవల్లి కూర్చోనే దొంగిలవో వికర్ణ

కూర్చుంటుండే, ఆ అమ్మాయీ! ఈరోజు ఆమెకో
మొదటి రకం విట్టు చెప్పేకానోయ్! నవ్వలేక కళ్ళిం

దనుకో!" అన్నాడు ఖుషీరాంతాగా.
"ఓహో! అలాగా!" అన్నాడు మల్లికార్జునరావు.

"సాయంత్రం అలా మాటాడు కుంటూ
వస్తున్నాం. ఏవీట్ పల్లెటూళ్ళ గురించి విషయ

మొచ్చింది. వెంటనే నా కోక జోకో జ్ఞాపకమొచ్చింది.
అది చెప్పేకాను. ఏం జోకో అంటావేమో. నేరయ్యు

వీరయ్య అనే ఇద్దరు అతి తెలివమంతులైన అన్న
దమ్ములున్నారు. ఒకరోజిద్దరూ నేను కావలా

కెల్లారట. చరికాలం కాబట్టి ఓ లావుపాటి దుప్ప
టిని వెంట నట్టికెళ్లార్లు. మంచెమీద ఇద్దరూ

దుప్పటి కప్పుకుని వడుకోబోతోంటే చివ్వువాడు
వీరయ్య "అన్నయ్యా! నాకు దుప్పటి చాలబట్టేదు"

అన్నట్టు. అది విని నేరయ్య ఆశ్చర్యంతో, "చూశా
వు బ్రా తమ్మయ్యా! ఇంత పెద్ద దుప్పలుంటా నువ్వి

ద్దరికి సరిపోవబట్టేదు. నావేపు పూరికే బోల్ట
మిగిలిపోతోంది కాని నీవేపు చాలడమేలేదు" అన్నట్టు.

ఈ జోకో చెప్పేసేసరికి విమల ఎంతలా నవ్వేసిందను
కున్నావు!" అన్నాడు.

మనసులో అగ్నిపర్వతాలు బ్రద్దలవుతున్నా బయ
టికి నవ్వగిలిగినవాడే ధీరుడు అన్నాడొక వేదాంతి.

ఆ రెక్కన మల్లికార్జునరావు ధీరుడే. కోపాన్ని లోపలే
అణచుకొని బయటి కెలాగే నవ్వేశాడు. వాడి న్నేపా

తుడు ఇక వాణ్ణి చదివేసే మరెవరో పిలుస్తున్నాడు.
"ఒరే అప్పారావో! ఇది విన్నావా?" అంటున్నాడు.

మల్లికార్జునం వెంటనే వాడి ప్రక్కనించి తోలి
పోయాడు. మనసులో వాణ్ణి అసహ్యించుకున్నాడు

కూడా. వారె! ఏం గొప్ప! నాలుగురోడ్ల దగ్గరా
శ్చిత్రాయించి యీ పూను అందరికీ చెప్పాలి గావోను.

ఇంతకంటే బాజాపెట్టి వాడ వాడా ప్రచారం చేయ
రాదూ! లోకమంతా విని సంతోషిస్తుంది కదా!

మల్లిక్ కి కూతురు మెగాలన్నల కోసం మొచ్చింది.
సరిగ్గా అదే అడను కనిపెట్టి రోడ్డుమీద వో రాయి

వులుక్కున కాలికి తగిలింది. "అబ్బా!" అని బాధగా
అరచి కాలివేలిని రుద్దుకున్నాడు. ఆ బాధలోనే అతడి

కోక అభిప్రాయం తోచింది. అమ్మాయిలకి జోకో
చెబితే తప్పేమిటి? కొద్ది రోజుల్లో తను వల్లిని

కలుసుకోబోతున్నాడు గదా! అప్పుడు ఈ జోకో
చెబితే ఆమె నం తోషిస్తుంది. ఖేష్! ఇది ఒక

రకమైన మంచి ఆలోచనే అనుకున్నాడు మల్లిక్
అనందంతో.

విజయోత్సాహం ఒక టానిక్కు వంటిది. ఈ
భావం మనసులో మెదలడంతో, అతడెంతో కోణ

కున్నాడు. హర్షమోదాలు మదిలో పులకరైతగా,
రెట్టింపు వేగంతో నడక సాగించాడు.

మరొక నాలుగు రోడ్ల కూడలి వచ్చింది.
అక్కడ జననందోవోన్ని తిలకిస్తూ రాజారావు నిం

బడి ఉన్నాడు. మల్లికార్జునరావు వాణ్ణి చూచి

కందిస్తూ "జూకారా, యూరండ్ కట్ మన బాళ్ళు గెలిచారట!" అన్నది. మల్లికే ఉత్సాహం క్షణంలో నశించిపోయింది. తర్క పండితుడి దగ్గర నల్ల కాటుక ఆట గురించి మాటాడినట్టయింది. "విజంగానా!" అని తేలి అభ్యర్థాన్ని తెచ్చుకుని, పుస్తకాన్ని స్పందించుచు చూడకుండానే కక్కని ఉంచేశాడు అదొక విషపదార్థ మయినట్లు.

"మన అటగాళ్ళు బాటా బాగా ఆదారంకీ!" అన్నది తలతో పువ్వులు నర్చుకుని తానొక కుర్చీలో కూర్చుంటూ.

పరిస్థితి మరింత నేజారి పోతున్నట్లు మల్లికే గ్రహించాడు. ఏ క్షణాల్లోనూ తన అజ్ఞానమనే గాలిబుడగ అమె ప్రశ్నలనే సూది తగిలి టుంక పేలి బయటపడుతుందని గ్రహించాడు. పూర్తిగా ఆకలి వమ్ముచేసుకొని ఎందుకేనా మందిదని అఖరు ప్రయత్నంగా సంభాషణ మార్చాలని ప్రయత్నించాడు.

"నలేగాని, ఆ హుక్కా...." అని ఆరంభించాడు. కల్చునల్లి మధ్యలోనే అందుకుంది. "అవునండీ! ఆయనే మా నాన్నగారు? .... చూశారా! నాకు క్యారర్ ఫయినల్లు ఆయేవరకూ నమ్మకమే లేదు. మనవాళ్ళ రష్యన్ డిఫెన్స్ బాగా ఆదారంకీ!"

మల్లికార్జునరావు జాన కారిపోయాడు. తనకూ ఓ హుక్కా వుంటే బావుండు ననుకున్నాడు. ప్రతి మాటకూ గుడగుడ మని జవాబివ్వవచ్చును. కాని అది లేదు కాబట్టి ఎంతో తెలివిగా ఆమె చెప్పిన ప్రతి మాటకూ "అవు నవును" అనాలి. అలా అందానన్నా యీ సంభాషణ యిలా ఎంతకాలం జరుగుతుందో తెలియదు. సంభాషణ యీ కప్పు వదలి దాని సిగ్గోసిన కప్పు మరొకటుంటే దానిమీదికీ వెళ్ళచ్చు. ఎంతటి యమయాతన సృష్టించానయ్యా భగవంతుడా! అనుకున్నాడు.

కాని న్యూటన్ కీ భూమ్యాకర్షణ సిద్ధాంతం తట్టినట్టు అకస్మాత్తుగా అతడి బుర్రలో ఓ మెరుపు మెరిసింది. వెంటనే ఉత్సాహం తెచ్చు

కుని "ఏదండీ! నా మాటలతో కేక చెప్పేదా?" అని అడిగాడు. వల్లి ఆశ్చర్యపోయి, తనూయించు కుని "చెప్పండి" అన్నది. "కావ్!" అనుకుని మల్లికార్జునరావు ఘట మంది అయినీయా తట్టి, నందుకు తన మీపు తనే.... విజంగా అట్టుకోలే దనుకోండి, మానసికంగా తట్టుకున్నా డనవచ్చు. వివత్కర పరిస్థితుల్లో నర్పాధికారాలూ వశవరచు కున్న నియంతలా మొదలెట్టాడు: "ఒక ఊళ్లో పేరయ్య, వీరయ్య అని యిద్ద రన్నదమ్ములు లున్నారు. ఇద్దరూ తెలివితక్కువవాళ్ళే! ఓ చలి కాలం రాత్రి వాళ్ళ సొలం కానలాకీ బయల్పే రారు. వెళ్తూ వెళ్తూ వెంట లావాటి దుప్పటిని కూడా తీసికెళ్లారు. ఏమండీ వింటున్నారా?"

"చెప్పండి వింటున్నాను" అన్నది వల్లి మేగ జై నులో బొమ్మకేసి తీక్షణంగా చూస్తూ. మంచెంమీదనుకున్నాక తమ్ముడు వీరయ్య ఓరే అన్నయ్యా! నాకు దుప్పటి చాలడం లేదురా! అన్నాడు. దానికి అన్న ఏమన్నాడో తెలుసునా?"

"ఏమన్నాడు?" "అవును, ఏమన్నాడు? అతడిక్కూడా గుర్తు రాలేదు. యుద్ధకాలంలో పట్టుణాలు కనబడ కుండా చీకటిమయం చేసినట్టు అతడి మొద డులో కూడా బొడ్లకప్పులు అయిపోయింది. అన్న కష్టాలలో జోకే మర్చిపోవడం కూడా ఒకటి ఉన్నదో లేదో తెలియదు. లేకపోతే దాన్ని చేర్చాలను కున్నాడు. కాసేపు ఆలోచించగా ఆ చీకటిలో అత డికిరాజారావు నవ్వుతూ కనబడి ఏదోఅంటున్నాడు.

మల్లికార్జునరావు ఠడబడుతూ చెప్పాడు: "అన్నయ్య ఏమన్నాడంటే ఒరే అబ్బీ! ప్రాంచి విషవం 18వ శతాబ్దంలో జరిగిందిరా!" అన్నాడు.

"అరే! అదేమిటి అలా అన్నాడు?" అనడి గింది వల్లి ఆశ్చర్యంతో.

"ఏమో నాకు తెలియదు. కానీ అలాగే అన్నట్టు" అన్నాడు ధైర్యంగా.

"అయితే అన్నయ్య ఒకటా బాగా అన్నట్టు కున్నవా డయ్యడంవచ్చు!"

"ఉండచ్చు!" "అది పోసింది. వచ్చే వారం పది రోజుల్లో మన కాలేజీలో జరిగబోయే ఆటల్లో పాల్గొంటున్నారా?"

సమయం వచ్చింది కాబట్టి విజం తెప్పిస్తా మనే ఉద్దేశ్యంతో "లేదండీ! ఆటలంటే నా కంటగా యిష్టంలేదు!" అన్నాడు.

"ఎవ్వో! స్పార్టు అంటే యిష్టంలేదా?" అనడిగింది వల్లి.

మల్లికే తల తాటించాడు.

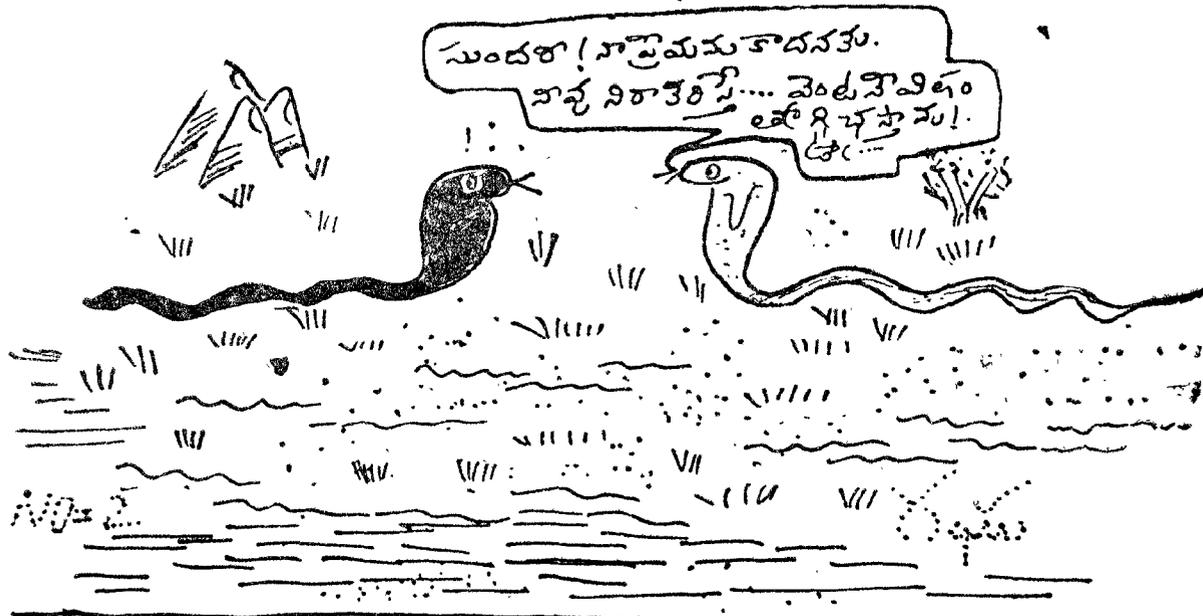
"చూడండి! నేను రెండువందల మీటర్ల పరుగునుండెంలో మొదలు వచ్చినవారికీ ఒక ప్రత్యేక బహుమతి ఇస్తామనుకుంటున్నాను. ఇదిగో, అహో మతి అప్పుడే కొనేకాను కూడా!" అన్నది ఒక మెడలోని చూసినట్టు.

అయితం చూసిన చిన్న పిల్లల్లా ఆ మెడలోని చూసి గుటుకులు మింగాడు. మనసులో బాధ కూడా వచ్చాడు. ఇప్పు రోజులూ తను కన్నెవడి సంగీతం సాధన చేశాడు. పాటపాడి ఆమె హృదయంలో చాలు నంపాదించవచ్చని అను కున్నాడు. ఇప్పుడా శ్రమంతా బూడిదలో పోసిన పన్నీరయింది. ఆమెకు పాటలంటే అంత కుతూ హలం ఉన్నట్టుగా లేదు. అయినా లాడో నేడో తెల్పుకుంటే మంచిదని అడిగేశాడు.

"మరి పాటలో? పాటలంటే మీకు యిష్టం లేదా?"

"పాటలో? పాటలు శిశువులకీ, పాములకీ యిష్ట మువీ మా నాన్న చెప్పేవాడు. మనబోటి చదువు కున్నవాళ్ళకీ కాదు" అన్నదామె అని అభిప్రాయాన్ని వికడికరిస్తూ.

"లేదండీ! మీరు పాఠబద్ధారు. గౌరవనీయులైన మీ నాన్నగారు కూడా పాఠబడి ఉంటారు. నేనొక పాట పాడాను చూడండి. అది విన్నారంటే మీ రిట్టే కరిగిపోతారు!" అన్నా బెటా గైవా నవ్వుచెప్పాలని చూస్తూ.

"అబ్బే! మా బామ్మకి పాటలంటే యిద్దంగాని బాకు నచ్చవు!"

"ఎందుకు నచ్చవు! మా చక్కగా నచ్చు తాయి. కావాలంటే ప్రయత్నించండి. ఒక్కసారి నేను "రాణీ అడవే!" అనే పాట పాడాను. కళ్యాణి రాగం, రూపకతాళం. మీకు నచ్చుతుందో లేదో చూడండి" బ్రతిమాత ధోరణితో అన్నాడు.

"ఉహూ! నాకు తెలుసు. నా కుటుంబం నచ్చదు. కావాలంటే మీ పాటని మా బామ్మ దగ్గర పాడండి!" అన్నది వల్లి మొండిగా.

"మీ బామ్మ దగ్గర 'రాణీ అడవే!' అనే పాట ఎలా పాడండి!" అన్నాడు విచారంగా.

"పోసి పాడొద్దు లేండి!" అన్నది వల్లి.

"మాడై పోయెను మావిడిచెట్టా మొగము చేలవేసె" అన్నారు గురజాడ (బసవరాజు?) అప్పా ఠావుగారు. ఈ వల్లనకి సరిపోయేట్లుగానే గదిలో ప్రవేశించిన మల్లికేని చూసి బాబ్బి ప్రశ్నించాడు: "ఏమిటి ఠావు గార."

"విషాదంబాగా" అని జవాబిచ్చాడు కుర్చీలో కూలబడి.

"సంగతేమిటి?" వివరించాడు. బాబ్బి చీవాట్లు కొడు. "ఒరే నేను ముందే చెప్పావా. నువ్వు డివిన్ పెట్టావుకాదు. నీ శ్రమంతా పుణా అయి పోయింది కదా. అప్పటినుంచే సరిగెత్తడం అలవాటు చేసుకుని ఉంటే తప్పక వల్లి ప్రేమకు పాత్రుడవయ్యేవాడివి. సరే యిప్పుడేం చెయ్యదల్చుకున్నావ్?"

"ఏం చేస్తానూ? ఆవిళ్ళి మర్రిపోవడానికి ప్రయత్నిస్తాను" అన్నాడు విషాద భంగిమతో. కూచి పూడివాళ్ళు చూసి ఉంటే అతడి ఆంగిక, ఆహార్య అటు మొదటి బహుమతి యిచ్చిఉండేవారు.

"కాని .... కాని .... ఆమెని మర్రిపోవడం కల్ల. నా హృదయ మిలా బ్రద్దలై పోవలసిందేరా, బాబ్బి! బ్రద్దలై పోవలసిందే!" ఈసారి వాచికా దిక్ కూడా మొదటి బహుమతి తీసుకునేట్లు మాటాడాడు.

"ధ! వెధవలా మాట్లాడుకు" అన్నాడు బాబ్బి. "మరేం జియ్యాలి."

"ఉండు కాస్త ఆలోచించమి .... ఆ! అడి సంగతి. ఇప్పు డర్థమయింది. ఆ సరసింహంగాడు ఈమధ్య ఉదయాన్నే లేచి సరిగెత్తుతూంటే ఎందుకో అనుకున్నాను. రెండు వందల మీటర్లలో పన్ను తావడానికే నన్నమాట. సరి! ఇది వివా మల్లిక్. నువ్వు ఇంతకుముందు కాస్త ప్రాక్టీసు చేసినవాడివే కదా! కాబట్టి సరసింహంతో పోల్చుకుంటే నీ వెక్కడ ఉంటావో ముందు తేల్చుకోవాలి. రేపు బ్రయత్న జరుగుతున్నప్పుడు పోయి ప్రయత్నిద్దాం. ఆ తర్వాత ఏ సంగతి ఆలోచించొచ్చు" అన్నాడు బాబ్బి.

"అలాగే!"

* * * ఒక చెట్టుక్రింద మల్లికార్జునరావు బాబ్బి అందించిన లిఫ్టుట్ బవల్తో మొహం తుడుచు తుని అలాగే నిమ్మకాయబద్దని నాలికపై వేసు తుని, కోపంగా వెనక్కి తిరిగి చూశాడు. "వెధవ వాడి కాళ్ళు పరి దూదిసింజెల్లా ఎగిరిపోతున్నై" అన్నాడు ఆయాసంతో.

"ఇరవై మీటర్ల! అంత దూతం మళ్ళ

మ త్కు కా లూ...

ప్పుడు దాలూరి? ఒరే మల్లిక్, ఇది మాత్రం నిజం. ఒక్క వారంలో ఒక లందికదా. గట్టిగా ప్రయత్నిస్తే అప్పటికే అందర్ని ఓడించగలవు. కాని ఆ సరసింహంగాణ్ణి ఓడించడం మాత్రం నీ సాధ్యంకాదు."

"ఒరే! మిత్రుడి లక్షణముల మెలగుచుండు. ఏ లక్షణముల?' అనే ప్రశ్నకి తెలుగు పేపర్లో చిన్నప్పుడు వదికి ఏడు మారులు తెచ్చుకున్న వాడివి మన్నే చౌవ్ తై లాగా మాట్లాడితే ఎలా? నువ్వు సాయం చేస్తావనే కదూ, నేను జీవించి ఉన్నది!"

"అంతలా మాట్లాడవద్దులే! అదే ఆలో చిస్తున్నా! ముందు రూము కెళ్తాం పద!" అని బయల్దేరాడు.

చీకటి పడబోతోంది. మిత్రు లిద్దరూ బిల ప్రవేశం చేసి, లైటు వెలిగించుకొని చెరో మంచం మీదా వాలిపోయారు, మల్లిక్ ఆవేదనాధారంతోనూ బాబ్బి ఆలోచనాధారంతోనూ.

"ఒరే ఇకనేనా వల్లిని మరచిపోవలసిందేరా!" అన్నాడు మల్లిక్ లైటుకేసి చూస్తూ.

"అవసరంలేదు. చూడు వాకో దారుణమైన అయిడియూ తట్టింది. పరుగు వందెం ప్రారంభించేముందు ఓ మాంచి కుక్కని పుసిగొల్పి నీ వెనుక వదలాలను. నువ్వు భయపడి పారి పోతావు. ఎంత వేగంగా పరుగెత్తుతావంటే సరసింహంగా డేవిటి జట్కోవకనే ఓడించేస్తావ్!"

"నీ మొహంలాగుంది."

"ఏం?"

"ఏమంటా వేమిటి? అన్నీ తొనుగులే. ఆ కుక్క మర్రిపోయి వావెంబు పడ్డం మానేసి ఆ సరసింహంగాడి వెంటే పడిం దనుకో, అప్పుడేమవుతుందో ఆలోచించు. పైగా అది కోపంతో కరిచిందంటే అపాయం కూడా!"

బాబ్బి మాటాడకుండా మల్లిక్ ఆలోచనలో పడ్డాడు.. "వల్లి! నిన్ను నే నెట్లు మరతును? నా హృదయంలో ...." మల్లిక్ యీ ధోరణి ఆరంభించాడు.

"ఒరే! మరో అయిడియూ. పల్లెరుముళ్ళ మంచివి తీసుకొచ్చి ఆ సరసింహంగాడు పరిగెత్తే చోట జల్లేస్తేవో!"

మల్లిక్ విషాదంగా తల వూపాడు. "లాభం లేదురా! వాడు బూట్లతోపరుగెత్తుతాడు" అన్నాడు.

"అవునవును, సాయంత్రం చూశాగా. మరేం చేద్దాం?" అని తిరిగి ఆలోచనలో పడ్డాడు. మల్లిక్ జనంతో పడ్డాడు. "నా హృదయంలో ప్రతి రక్తకణమూ వల్లి, వల్లి!"

"సల్లి!" అన్నాడు అకస్మాత్తుగా బాబ్బి.

"ఏమిటి?"

బాబ్బి కాస్త తడబడి "అబ్బే ఏంలేదురా నీవు నిర్భయంగాఉండు తప్పక గెలుస్తావ్!" అన్నాడు.

"సరేలే! ఇండాక ఏమిటో అన్నావేమిటి?"

"అదా! నల్లం విషయం. నల్లి అంటే తెలుసు కదా! మత్తుణం. బగ్గి అంటారు. నల్లి విషయం నేను కొంత పరికోధన చేశాతే! నవ సమాజంతో నల్లం స్థానం" అనే విషయం

పై వ్యాసం కూడా ప్రాయోజితమైనది. మొట్టమొదట నేను ప్రతిపాదించడంనుకన్న సిద్ధాంత మేముంటే—

—నల్లలు రెండు రకాలు. శాంతి నల్లలు, సైనిక నల్లలు అవి. శాంతి నల్లలు ఉన్నచోటనే దాగిని అవధానాన్ని ఉపయోగించుకుంటే. సైనిక నల్లలు వగిటిపూట గోడల మీదుగా సైక్లప్పుక ప్రాకి రాత్రివేళప్పుడు విమానంలోంచి సైనికులు దూకినట్లు మంచంమీదికి దూకుతే. మండులు శాంతి నల్లలమీద పనిచేస్తాయి గాని సైనిక నల్లలమీద పని చెయ్యవు. ఎంతోకాలం పరికోధన చేసి ఈ విషయాన్ని కనుక్కున్నారే!"

"ఈ గోలంతా యిప్పు డెందుకూ?"

"ఎందుకేమిటి? అడిగావ్ గాబట్టి చెప్పాను. అసలు సంగతేమిటంటే నీవు పోటీలో పాల్గొంటే చాలు. గెలిపిస్తాను. పాల్గొంటావా?"

"తప్పక గెలుస్తాను కదూ?"

"ఓయిస్."

"ఓయిస్."

* * *

పోటీ అయిపోయాక బహుమతి మెడల్స్ని తీసుకొని గర్వంగా మల్లికార్జునరావు బాబ్బి దగ్గర కొచ్చాడు. "చాలా ఠాంకుకూ బాబ్బి! వీవల్లనే యీ పందాన్ని గెలిచాను! ఇదిగో వల్లి యిచ్చిన ప్లెషర్ మెడల్. ప్రత్యేకంగా కలుసుకొని అతి సందనలు తెలిపిందిరా. నే నింతటి స్పోర్ట్స్ మన్ అని అమె పూహించనేలేదట. ఈమాట అన్న అమె కళ్ళెలా వెలిగిపోయాయి మునుకున్నావు? అది ప్రేమజ్యోతికాకపోతే మరేమిటో నాకుతెలిదు."

"నీకు సహాయం చేయడమే కదా నా ధర్మం" అన్నాడు బాబ్బి.

"సరేగాని ఆ సరసింహం అసలు పరుగెత్తలేక పోయాడేమిటి? నిర్దోతున్నవాడిలా జోగుతూ వచ్చాడు. సెకెండయినా రాసందుకు చాలామంది ఆశ్చర్యపోయారు. ఏంచేశా వేమిటి?"

"చెప్పమంటావా? సిల్లీగా ఉండంటావేమో!"

"అబ్బే, సిల్లీ ఎలా అవుతుందిరా! ఇంత ఘన కార్యం కదా! చెప్పు సరారేయి."

"నిజానికి నేనేమీ చెయ్యలేదు వాడికి. ఒక అవున్నుడు నల్లలు చేశాయి. ఉదయం ఎనిమిది గంటలకే పోటీ ఉంటుందని తెలిసింది. నిన్న సాయంత్రం సరకూ అవున్ను నల్లలను సేకరించాను. నిన్న చీకటి వడ్డాక సరసింహం గదిలో లేచి నమయం చూసి ఆ నల్ల అన్నిటిని వాడి పరుపుతో వేదిలేశాను. రాత్రంతా మనవాడు నల్లల్ని వేటాడుతూ కాలం గడిపాడు. అది కూడా గమనించాను. రాత్రంతా వాడికి సరిగా నిద్రలేదు."

నిద్రలేనిదే శక్తి ఎక్కడినించి వస్తుంది? అసలు 7-30 డాకా వాడు తలవేలేదు. ఏడు నలభైకి వేనే అలా వెళ్లి వాళ్ళి లేచి పందానికి వేళవుతుంది తొందరగా వెళ్ళమని చెప్పినను, అందుచేతే వాడు మత్తుగా ఉండి పరుగెత్తలేకపోయాడు" అన్నాడు బాబ్బి.

"అహా! ప్రాండంటే మన్నేరా బాబ్బి! తెలిపంటే కూడా నిద్రరా! ఇంత సహాయం చేసి పండుకు చాలాచాలా ధన్యవాదాలరా!"

"మత్తుకార్జునమును."

"చస్తానా! ఈరోజు మధ్యాహ్నం వల్లి దిన్నారకి సిరిపింది. మల్లి కలుస్తారే!"

☆